

UCHWAŁA NR XXIX/189/2009
Rady Gminy Dębica Kaszubska
z dnia 27 marca 2009 roku

w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Dębica Kaszubska - aktualizacja na lata 2009 – 2012, z perspektywą na lata 2013 – 2018”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), art. 14 ust. 6, w związku z art. 14 ust. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), po zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa Pomorskiego, Zarząd Powiatu Słupskiego oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku

uchwala się,
co następuje:

§ 1

Uchwala się „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Dębica Kaszubska - aktualizacja na lata 2009 – 2012, z perspektywą na lata 2013 – 2018”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Marian Adamowicz

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Dębica Kaszubska

Aktualizacja

2009 – 2012, z perspektywą na lata 2013 - 2018

Spis treści

1. WPROWADZENIE	
1.1. Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2. Cel i zakres opracowania.....	4
1.3. Słownik pojęć i skrótów zastosowanych w opracowaniu.....	5
2. PODSTAWOWE INFORMACJE – CHARAKTERYSTYKA GMINY	
2.1. Położenie geograficzne.....	7
2.2. Ludność, zasoby mieszkaniowe, działalność przemysłowa i handlowa.....	7
3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY	
3.1. Prawo lokalne.....	10
3.2. Istniejący system zbierania odpadów.....	10
3.3. Źródła, ilość i jakość wytwarzanych odpadów.....	14
3.4. Rodzaj i skład odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Dębica Kaszubska.....	14
3.4.1. Odpady ulegające biodegradacji.....	16
3.4.2. System odzysku i unieszkodliwiania odpadów – instalacje do segregacji, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	16
3.5. Odpady niebezpieczne.....	17
3.5.1. Odpady zawierające azbest.....	18
3.5.2. Odpady zawierające PCB.....	20
3.5.3. Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw.....	20
3.5.4. Odpady medyczne i weterynaryjne.....	20
3.5.5. Przeterminowane pestycydy.....	21
3.5.6. Baterie i akumulatory.....	21
3.6. Odpady pozostałe.....	21
3.6.1. Odpady z sektora budowlanego.....	22
3.6.2. Pojazdy wycofane z użytku.....	23
3.6.3. Zużyte opony.....	23
3.6.4. Komunalne osady ściekowe.....	23
3.6.5. Odpady opakowaniowe.....	23
3.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami wytworzonymi na terenie gminy Dębica Kaszubska.....	25
3.7.1. Odpady komunalne.....	25
3.7.2. Odpady niebezpieczne.....	26
3.7.3. Pozostałe odpady.....	26
4. PROGNOZY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY	
4.1. Odpady komunalne.....	26

4.1.1 Prognozowane zmiany w zakresie rozwiązań organizacyjno-technicznych.....	30
4.2. Odpady niebezpieczne.....	30
4.3. Odpady pozostałe.....	31
4.3.1. Odpady budowlane.....	32
4.3.2. Komunalne osady ściekowe.....	33
4.3.3. Odpady opakowaniowe.....	33
5. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	34
5.1 Długoterminowe cele strategiczne w latach 2008 – 2018.....	34
5.2 Cele i zadania krótkoterminowe w latach 2008 – 2012.....	34
5.3. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami.....	35
6. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PGO DLA GMINY DĘBNICA KASZUBSKA.....	39
6.1. Zadania nieinwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami.....	39
6.2. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami.....	40
7. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ZAMIERZONYCH DZIAŁAŃ.....	41
8. SYSTEM MONITORINGU WDRAŻANIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	41
9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	44
10. STRESZCZENIE NIETECHNICZNE.....	45

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna opracowania

Ustawa o odpadach z dnia 27.04.2001 roku (tj. Dz.U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) nakłada (rozdz. 3.) obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Wojewódzki, powiatowy i gminny plan gospodarki odpadami stanowi (art. 14 ust. 6) część odpowiedniego programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w ustawie prawo ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 27.07 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (tj. Dz.U. z 2001r. Nr 100 poz. 1085) określiła terminy uchwalenia pierwszych programów ochrony środowiska zawierających plany gospodarki odpadami, w przypadków planów gminnych do 30.06.2004 roku.

W wyniku porozumienia Zarządu Powiatu Słupskiego z samorządami gmin, na podstawie umowy zawartej 25.04.2003 roku przez Zarząd Powiatu Słupskiego z Biurem Planowania Przestrzennego w Słupsku, sporządzony został plan gospodarki odpadami dla powiatu oraz – w formie odrębnych dokumentów – dla wszystkich gmin powiatu słupskiego. Plan gospodarki odpadami dla gminy Dębница Kaszubska został przyjęty uchwałą Rady Gminy Dębница Kaszubska (Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXI/109/2004) z dnia 24.06.2004 roku.

Zgodnie z art. 14 ust. 14 ustawy o odpadach, wprowadzającym obowiązek aktualizacji planów gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata, aktualizacja planu powinna nastąpić nie później niż do 30.06.2008 roku. Do aktualizacji stosuje się przepisy o opracowaniu planów. Zgodnie z art.15 ust. 8 ustawy o odpadach Minister Środowiska wydał rozporządzenie z dnia 9.04.2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. z 2003r. Nr 66 poz. 620) zmienione znacząco rozporządzeniem z dnia 13.03.2006 roku (Dz.U. z 2006r. Nr 46 poz. 333).

1.2. Cel i zakres opracowania

Zaktualizowana wersja gminnego planu gospodarki odpadami zawiera działania mające na celu stworzenie skutecznego systemu gospodarki odpadami, obejmującego odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w Gminie, zintegrowanego z innymi Gminami na poziomie powiatu i bazującego na wystarczającej sieci instalacji oraz urządzeń, spełniających określone wymagania prawne. Plan jest dokumentem zawierającym wizję rozwoju systemu gospodarki odpadami, zgodną z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Aktualizacja planu gospodarki odpadami opracowana została zgodnie z:

- aktualną Polityką Ekologiczną Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014;
- art. 14 ustawy o odpadach z dnia 27.04.2001 roku;
- rozporządzeniem z dnia 13.03.2006 zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami;
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 (Załącznik do Uchwały Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29.12.2006r);
- Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010;
- Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Słupskiego 2010;
- Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Dębica Kaszubska.

1.3. Słownik pojęć i skrótów zastosowanych w opracowaniu

gospodarowanie odpadami - rozumie się przez to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami;

zbieranie odpadów - rozumie się przez to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania;

odpady komunalne - rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych;

odpady ulegające biodegradacji - rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów;

odpady medyczne - rozumie się przez to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny;

komunalne osady ściekowe - rozumie się przez to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych;

unieszkodliwianie odpadów - rozumie się przez to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy o odpadach w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla

środowiska;

odzysk - rozumie się przez to wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania;

recykling - rozumie się przez to taki odzysk, który polega na powtórным przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, za wyjątkiem odzysku energii;

recykling organiczny - rozumie się przez to obróbkę tlenową, w tym kompostowanie, lub beztlenową odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny;

składowisko odpadów - rozumie się przez to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów;

GUS – Główny Urząd Statystyczny

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

WPGO - Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

PPGO – Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami

PGK – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej

PUK – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych

UG – Urząd Gminy

PCB – polichlorobifenyle

Mg – mega gramy (1Mg = 1 tona)

kg/Mx – ilość odpadów w kg, przypadająca na jednego mieszkańca w ciągu roku

2. PODSTAWOWE INFORMACJE – CHARAKTERYSTYKA GMINY¹

1. przedstawione dane liczbowe pochodzą z bazy danych regionalnych GUS, stan na 31.12.2006

2.1. Położenie geograficzne

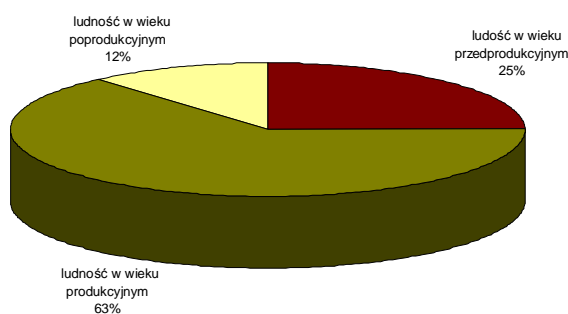
Dębica Kaszubska (pow. 29 952 ha) jest gminą wiejską położoną w północno-zachodniej części województwa pomorskiego, wchodzącą w skład powiatu słupskiego. Granice gminy wyznaczają:

- od zachodu Gmina Kobylnica;
- od wschodu Gmina Potęgowo i Czarna Dąbrówka (powiat bytowski);
- od północy z Gminami Słupsk, Damnica;
- od południa gminy: Trzebielino, Kołczygłowy, Borzytuchom (powiat bytowski).

Obszar gminy Dębica Kaszubska według podziału fizyczno – geograficznego, znajduje się w północno-wschodniej części makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie, w mezoregionach Wysoczyzna Polanowska i Wysoczyzna Damnicka, pomiędzy Wysoczyzną Słupską a pojezierzem Bytowskim.

2.2. Ludność, zasoby mieszkaniowe, działalność przemysłowa i handlowa

Obecnie Gmina posiada 20 sołectw składających się z 44 miejscowości wiejskich. Obszar gminy stanowi około 13% powierzchni powiatu słupskiego. Na terenie gminy zameldowanych było 9 515 osób (10,13% ludności powiatu słupskiego) w tym 4 768 mężczyzn i 4 747 kobiet. Liczba Ludności faktycznie zamieszkałej jest niższa i wynosi 9 427 osób. Gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie 31 osób na km². Do największych wsi należą: Dębica Kaszubska, Budowo, Motarzyno, Gogolewo, Borzęcino i Niepogłędzie. Liczba gospodarstw domowych wynosiła 2 709. Przeciętna powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca stanowiła 20,6 m². Około 80% gospodarstw domowych to zabudowa zagrodowa i jednorodzinna.

Rycina 1. Struktura ludności gminy Dębica Kaszubska (stan na 31.12.2006)

Tabela 1. Ludność – wskaźniki modułu Gminy Dębica Kaszubska – statystyka (stan na 31.12.2006 roku)

Na terenie Gminy prowadziło działalność gospodarczą 646 podmiotów gospodarczych, przy czym około 2,6% w sektorze państwowymi i ponad 97% w sektorze prywatnym.

Tabela 2. Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w Gminie Dębica Kaszubska

Podmioty gospodarcze według sekcji	Liczba, jedn.gosp
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	96
Rybacktwo	4
Przetwórstwo przemysłowe	64
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	6
Budownictwo	50
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	156
Hotele i restauracje	20
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	47
Pośrednictwo finansowe	24
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	88
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowi ązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	13
Edukacja	8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	20
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, Pozostała	50
Suma	646

Prowa
dzona
na
terenie
Gminy
działal
ność
jest
zróżni
cowan
a.
Najlicz

niej reprezentowaną grupą są podmioty gospodarcze z sekcji handel hurtowy i detaliczny (24% podmiotów). Dużą rolę odgrywają również w Gminie podmioty zajmujące się rolnictwem i gospodarką leśną – około 15%.

Na obszarze Gminy panują ogólnie średnio korzystne warunki do produkcji rolnej. Mimo to rolnictwo jest nadal podstawową formą gospodarowania w Gminie Dębica Kaszubska. Według Spisu rolnego (2002) na obszarze gminy funkcjonowało 396 gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych przy całkowitej ilości gospodarstw indywidualnych równej 846 (pow. ok. 8260 ha). Liczba gospodarstw wzrosła w porównaniu do ilości określonej w Spisie rolnym z 1996 roku o około 19%.

Tabela 3. Powierzchnia gruntów według rodzaju gospodarowania w Gminie Dębica Kaszubska (wg Spisu rolnego 2002)

Rodzaj gospodarowania	Powierzchnia, ha
Ogółem	1 0357
Użytki rolne	9660
Grunty orne ogółem	7586
Grunty orne pod zasiewami	4675
Grunty orne odłogi	2776
Grunty orne ugory	134
Sady	5
Łąki trwałe ogółem	1154

Łąki trwale użytkowane	347
Pastwiska ogółem	915
Pastwiska użytkowane	230
Lasy i grunty leśne ogółem	170
Lasy i grunty leśne zalesione	169
Pozostałe grunty ogółem	526
Pozostałe grunty zadrzewione i zakrzewione	9

Gmina Dębica Kaszubska posiada wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe. Obecna baza turystyczna jest niewielka. W 2007 roku w całej Gminie było 7 agroturystycznych obiektów noclegowych o łącznej liczbie miejsc noclegowych 36 oraz 5 ośrodków wczasowych, dysponujących łącznie 254 miejscami noclegowymi. Intensywnie rozwija się także tzw. *turystyka weekendowa*. Obecność rzek, jezior i lasów oraz posiadanie na swym terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” sprawiają, że teren jest atrakcyjny dla uprawiania turystyki wodnej i rowerowej, wędkowania, zbioru runa leśnego. Na terenie Gminy znajduje się profesjonalnie oznakowany i przygotowany do obsługi turystyki pieszej, rowerowej, samochodowej oraz wodnej „szlak Małych Elektrowni Wodnych”. Utworzone zostały dwie ścieżki przyrodnicze jak i szlaki pieszo – rowerowe wraz z małą infrastrukturą (ścieżka przyrodnicza Krzynia, leśna ścieżka edukacyjna Nadleśnictwa Leśny Dwór).

Głównym ośrodkiem usługowym Gminy jest siedziba władz gminy, umiejscowiona w Dębicy Kaszubskiej, w której występuje największa koncentracja usług publicznych i komercyjnych.

3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY

3.1. Prawo lokalne

Każda z gmin na swoim terenie jest odpowiedzialna za zorganizowanie i właściwe funkcjonowanie systemu zbierania i gospodarowania odpadami. W przypadku Gminy Dębica Kaszubska zasady funkcjonowania tego systemu reguluje Uchwała Nr XLII/250/2006 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 28.03.2006 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębica Kaszubska, zastępująca obowiązującą wcześniej uchwałę Nr V/18/97 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dn. 11.06.1997 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębica Kaszubska.

W Załączniku do w/w uchwały ustalone zostały zasady gromadzenia, zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

3.2. Istniejący system zbierania odpadów

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska prowadzone są następujące systemy zbierania:

- nie segregowanych odpadów komunalnych;
- selektywnego zbierania odpadów surowcowych, obejmujących opakowania z tworzyw sztucznych i ze szkła gospodarczego, poza ampułkami;
- odpadów wielkogabarytowych;
- system odkupu opakowań wielokrotnego użytku.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami powierzone zostały, w drodze umowy, podmiotom gospodarczym posiadającym stosowne zezwolenia i spełniającym wymagania określone w zarządzeniu Nr OG/27/07 wydanym w dniu 12.03.2007 roku przez Wójta Gminy Dębica Kaszubska. Obecnie na terenie gminy funkcjonują 3 przedsiębiorstwa świadczące usługi z zakresu zbierania i transportu odpadów komunalnych.

Tabela 3. Wykaz przedsiębiorstw świadczących usługi z zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych na terenie Gminy Dębica Kaszubska

Lp.	Przedsiębiorstwo	Decyzja	Zakres zezwolenia	
			Rodzaj	kod
1	PGK Sp. z o.o. w Słupsku, ul. Szczecińska 122	Nr RS-7050-1/2007	żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów;	10 01 01
			popioły lotne z węgla;	10 01 02
			skratki;	19 08 01
			zawartość piaskowników;	19 08 02
			ustabilizowane komunalne osady ściekowe;	19 08 05
			opakowania z tworzyw sztucznych;	15 01 02
			opakowania ze szkła;	15 01 07
			gruz ceglany;	17 01 02
			odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia;	17 01 03
			usunięte tynki, tapety, klejony;	17 01 80
			odpady ulegające biodegradacji	20 02 01
			nie segregowane odpady komunalne;	20 03 01
			odpady z targowisk;	20 03 02
			odpady z czyszczenia ulic i placów;	20 03 03
szlasy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości;	20 03 04			
odpady ze studzienek kanalizacyjnych;	20 03 06			
odpady wielkogabarytowe;	20 03 07			
odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach;	20 03 99			
2	PUK „Elwoz” Sp zo.o. w Sierakowicach, ul. Słupska 2	Nr RS-7661-7/07	papier i tektura;	20 01 01
			szkło;	20 01 02
			tworzywa sztuczne;	20 01 39
			odpady ulegające biodegradacji (odpady z ogrodów i parków, w tym z cmentarzy);	20 02 01
			nie segregowane odpady komunalne;	20 03 01
			odpady z czyszczenia ulic i placów;	20 03 03
odpady wielkogabarytowe;	20 03 07			
3	„King – Słupsk” s.c. w Słupsku, ul. Miedziana 10	Nr RS-7050-3/2007	papier i tektura;	20 01 01
			szkło;	20 01 02
			odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08
			odzież;	20 01 10
			tekstylia	20 01 11

			oleje i tłuszcze jadalne;	20 01 25
			farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27;	20 01 28
			detergenty inne niż wymienione w 20 01 29;	20 01 30
			leki inne niż wymienione w 20 01 33;	20 01 30
			baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34
			zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21; 20 01 23 i 20 01 35;	20 01 36
			drewno inne niż wymienione w 20 10 37;	20 01 38
			tworzywa sztuczne;	20 01 39
			metale;	20 01 40
			odpady zmiotek wentylacyjnych;	20 01 41
			środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19;	20 01 80
			inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny;	20 01 99
			odpady ulegające biodegradacji;	20 02 01
			gleba i ziemia, w tym kamienie;	20 02 02
			inne odpady ulegające biodegradacji;	20 02 03
			nie segregowane odpady komunalne;	20 03 01
			odpady z targowisk;	20 03 02
			odpady z czyszczenia ulic i placów;	20 03 03
			szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości;	20 03 04
			odpady ze studzienek kanalizacyjnych;	20 03 06
			odpady wielkogabarytowe;	20 03 07
			odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach;	20 03 99

3.3. Źródła, ilość i jakość wytwarzanych odpadów

Źródłem powstawania odpadów komunalnych są przede wszystkim:

- gospodarstwa domowe;
- obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło) i użyteczności publicznej;
- obiekty i obszary o charakterze turystycznym, rekreacyjnym i wypoczynkowym.

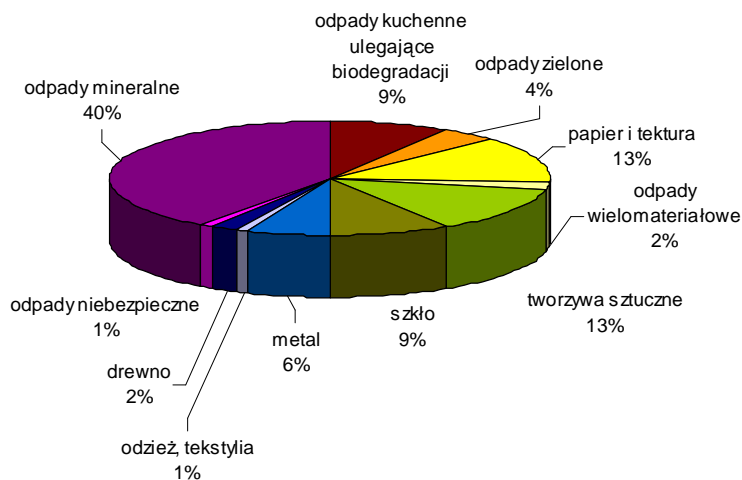
W celu oszacowania ogólnej ilości odpadów komunalnych, wytwarzanych w Gminie Dębica Kaszubska przyjęto wskaźniki z Gminnego Planu Gospodarki odpadami z roku 2004, w których wprowadzono korektę uwzględniającą informacje o ilościach wytworzonych odpadów uzyskane z bazy regionalnej GUS, WPGO, PPGO oraz w UG Dębica Kaszubska.

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska wytworzono następujące ilości odpadów komunalnych:

- w 2005 roku – 1 412,0 Mg
- w 2006 roku – 1848,3 Mg
- w 2007 roku – 1988,7 Mg

3.4. Rodzaj i skład odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska

Ze względu na to, iż w Gminie nie były wykonywane badania morfologiczne odpadów, średni skład morfologiczny wytwarzanych odpadów dla gminy przyjęto za KPGO 2010 dla terenów wiejskich.

Rycina 2. Skład morfologiczny wytwarzanych odpadów komunalnych dla obszarów wiejskich

Tabela 4. Bilans i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych w Gminie Dębica Kaszubska

Lp.	Rodzaj odpadu	Ilość, Mg		
		Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	28,2	36,8	39,9
2	Odpady zielone z ogrodów i parków, w tym cmentarzy	21,2	27,7	29,8
3	Nie segregowane odpady komunalne*	1320,2	1728,2	1859,4
3.1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	237,6	311,1	334,7
3.2	Odpady zielone	52,8	69,1	74,4
3.3	Papier i tektura	158,4	207,4	223,1
3.4	Odpady wielomateriałowe	26,4	34,5	37,2
3.5	Tworzywa sztuczne	158,4	207,4	223,1
3.6	Szkło	105,7	138,2	148,7
3.7	Metale	65,9	86,3	92,9
3.8	Odzież i tekstylia	13,3	17,5	18,7
3.9	Drewno	26,4	34,5	37,2
3.10	Odpady niebezpieczne	13,3	17,5	18,7
3.11	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	462,0	604,7	650,7
4	Odpady z targowisk	7,1	9,3	9,9
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	9,9	12,9	13,9
6	Odpady wielkogabarytowe**	25,4	33,4	35,8
	Razem	1412,0	1848,3	1988,7

* w badaniach składu morfologicznego odpadów komunalnych nie wyodrębnia się frakcji opakowaniowej

** bez sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Dla sporządzenia bilansu wytworzonych odpadów komunalnych w układzie rodzajowym uwzględniono:

- wskaźnik nagromadzenia w 2005 roku dla Gminy Dębica Kaszubska równy 0,15 (za WPGO)
- na podstawie analizy danych zamieszczonych w WPGO dla Gminy Dębica Kaszubska i bazy danych regionalnych GUS założono, że odpady z gospodarstw domowych zebrane w ciągu roku kalendarzowego stanowią około 40% masy odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Na terenach wiejskich funkcjonuje praktyka unieszkodliwiania odpadów sposobem gospodarczym, tzn. poprzez kompostowanie, spalanie w paleniskach itp. Ponadto, ciągle jeszcze powszechne jest wywożenie i porzucanie odpadów w miejsca zabronione (lasy, zagłębienia terenu, przydrożne rowy. Jest to proceder niedopuszczalny, na którego

powstanie składają się trzy podstawowe czynniki: (i) ubóstwo społeczeństwa, (ii) niedostateczna szczelność systemu zbierania odpadów, (iii) niska świadomość ekologiczna ludności miejscowej.

3.4.1. Odpady ulegające biodegradacji

Ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji została oszacowana na podstawie średniego składu morfologicznego odpadów komunalnych dla terenów wiejskich i wynosiła około 37% całej masy wytworzonych odpadów komunalnych. Szacuje się (za WPGO), że 60% tego typu odpadów jest kompostowana w miejscu ich powstawania, bądź też spalana w paleniskach domowych lub wykorzystywana do karmienia zwierząt.

Tabela 5. Bilans odpadów ulegających biodegradacji, wytworzonych w latach 2005-2007 na terenie Gminy Dębica Kaszubska

Odpady ulegające biodegradacji	2005	2006	2007
Suma, Mg/rok, w tym:	523,2	684,9	736,8
Papier i tektura zbierane selektywnie (przyjęto 30% za WPGO)	8,5	11,0	12,0
Odpady zielone z ogrodów i parków	21,2	27,7	29,8
Odpady ulegające biodegradacji, wchodzące w strumień nie segregowanych odpadów komunalnych	488,5	639,7	688,1
Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji – przyjęto za WPGO 70%)	5,0	6,5	6,9

3.4.2. System odzysku i unieszkodliwiania odpadów – instalacje do segregacji, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska brak czynnego składowiska odpadów. Powstające odpady komunalne składowane są na składowiskach w Bierkowie, Chlewnicy oraz w Unichowie. Odzysk odpadów komunalnych prowadzony jest w sortowniach zlokalizowanych na terenie dwóch składowisk odpadów:

- Regionalnym Składowisku Odpadów w Bierkowie k/Słupska;
- Międzygminnym Składowisku Odpadów Komunalnych w Chlewnicy

Tabela 6. Wykaz instalacji do odzysku odpadów komunalnych

Lokalizacja	Nazwa instalacji/urządzenia	Moc przerobowa,	Rodzaje odpadów komunalnych poddawanych procesowi odzysku
PGK Sp. z o.o w Słupsku Bierkowo 120 76-200 Słupsk	Komposter	500 Mg/rok	20 02 01
	Sortownia tworzyw sztucznych	300 kg/h	20 01 39
	Sortownia szkła	500 kg/h	20 01 02
	Wiata do rozdrabniania odpadów gabarytowych		20 03 07
ELWOZ Sp. z o.o Sierakowice ul. Słupska 2 Instalacja w Chlewnicy gm. Potęgowo	Sortownia odpadów	7300 Mg/rok	20 01 34

Tabela 7. Ilość odpadów z grupy 20 z terenu Gminy Dębica Kaszubska, przyjmowanych przez składowiska

Lp.	Składowisko	Ilość w 2007 roku, Mg
1.	Bierkowo	436,0 w tym: 406,8 składowane; 27,9 wysegregowane ze zmieszanych 1,24 kompostowane
2.	Chlewnica	299,0 w tym: 248 składowane 51 wysegregowane ze zmieszanych
3.	Unichowo	12,7 w tym: 12,7 składowane

Łączna ilość odpadów komunalnych przyjętych przez składowiska odpadów stanowiła w 2007 roku 747,7 Mg. Procesowi odzysku w 2007 roku poddane zostało niecałe 11% zebranych odpadów komunalnych. W porównaniu do roku 2006 wartość ta wzrosła o 3%.

3.5. Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Tego rodzaju odpady powstają również w gospodarstwach domowych czy w służbie zdrowia.

Do odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych należą przede wszystkim baterie, leki, środki ochrony roślin, farby, kleje i rozpuszczalniki organiczne, lampy fluorescencyjne i inne zawierające rtęć oraz zaimpregnowane drewno. Na terenie Gminy organizowany jest jedynie system zbierania przeterminowanych i

niewykorzystanych lekarstw w aptece oraz zbierania zużytych baterii w ramach akcji organizowanych w szkołach. Z uwagi na ubogi system selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych w Gminie, szacuje się, że w 95% trafiają one w strumieniu odpadów komunalnych na składowiska. Szacuje się, że w 2007 roku było to około 18 Mg odpadów.

W przypadku pozostałych odpadów niebezpiecznych powstałych w wyniku działalności przemysłowej lub usługowej ich ilość i skład dla Gminy Dębica Kaszubska określony został szacunkowo na podstawie danych dla powiatu słupskiego. Przyczyną takiego oszacowania jest fakt, iż większość przedsiębiorstw, które uzyskały pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, zakres swojej działalności określiło na poziomie powiatu a wytworzone odpady niebezpieczne nie są gromadzone i przechowywane w miejscu ich powstawania.

Tabela 8. Szacunkowa ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska z podziałem na grupy odpadów

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Ilość w 2006 roku, Mg/rok
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	4,03
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych, kitu, klejów i farb drukarskich	$2,55 \cdot 10^{-2}$
10	Odpady nieorganiczne z procesów termicznych	0,00
11	Odpady nieorganiczne z przygotowania powierzchni i powlekania metali oraz procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	0,25
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	0,86
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw	426,66
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych (z wyłączeniem grup 07 i 08)	$2,24 \cdot 10^{-2}$
15	Odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne	0,15
16	Odpady nie ujęte w innych grupach	3,67
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	1,33
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	0,47
20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	17,5*
	razem	454,97

*wartość na podstawie składu morfometrycznego odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska

3.5.1 Odpady zawierające azbest

Zgodnie z przeprowadzoną w 2007 roku inwentaryzacją dotyczącą ilości i miejsca występowania azbestu na terenie Gminy Dębica Kaszubska stwierdzono, że materiały

azbestowe stanowią przede wszystkim pokrycia dachowe budynków mieszkalnych, gospodarczych, altanek i budynków biurowych. Łączna zinwentaryzowana ilość wyniosła 78567 m², co przy założeniu średniego ciężaru pokryć dachowych zawierających azbest równego 16 kg/m², daje wartość równą 1257,1 Mg potencjalnych odpadów. W większości przypadków są to płyty azbestowo-cementowe o fakturze niskofalowej, ale występują także wysokofalowe i grubofalowe. W 2007 roku Gmina nie posiadała wiążących informacji o osobach planujących wymianę pokryć dachowych. Jednakże przed Gminą postawiony jest poważny problem pełnej eliminacji azbestu ze środowiska do 2032 roku, zgodnie z założeniami *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*. W związku z powyższym mieszkańcy Gminy Dębica Kaszubska otrzymali wykaz firm zajmujących się profesjonalną rozbiórką i utylizacją azbestu oraz informację o możliwości uzyskania dotacji w ramach *Pilotażowego programu wymiany eternitowych pokryć dachowych w powiecie słupskim w 2007 roku*.

Tabela 9. Sumaryczne zestawienie obiektów budowlanych, pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Dębica Kaszubska (stan na dzień 31.12.2007)

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia, m ²
1	Dębica Kaszubska	3810
2	Krzywań	1350
3	Grabin	2922
4	Skarszów Górny	3921
5	Skarszów Dolny	315
6	Gogolewo	6210
7	Gogolewko	230
8	Maleniec	1770
9	Dobra	300
10	Dobrzec	300
11	Żarkowo	150
12	Podole Małe	6338
13	Troszki	150
14	Dobieszewo	4053
15	Dobieszewko	1408
16	Borzęcino	4900
17	Starnice	4570
18	Jawory	3510
19	Budowo	16600
20	Niepogłędzie	2690
21	Gałęzów	5000
22	Motarzyno	3880
23	Kotowo	3190
24	Niemczewo	1000
25	Suma	78567

Obecnie na terenie województwa pomorskiego są dwa obiekty dostosowane do składowania odpadów azbestowych. Należą do nich (WPGO):

- Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o w Gliwie Małej (powiat kwidzyński); powierzchnia całkowita kwater 0,66 ha, projektowana pojemność całkowita dwóch kwater – 59 tys. m³, z czego w I etapie zrealizowano kwaterę o pojemności 26,4 tys. m³;
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie, projektowana pojemność całkowita wynosi 14,7 tys.m³ (zrealizowano I etap)

3.5.2. Odpady zawierające PCB

Zgodnie z rozporządzeniem (9.10.2002) w sprawie sposobu przedkładania informacji o rodzaju, ilości i miejscu wytwarzania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. Nr 175 poz. 1439) w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim nie została zgłoszona żadna instalacja/urządzenie zawierająca PCB na terenie Gminy Dębica Kaszubska.

3.5.3. Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw

Szacunkowa ilość odpadów z grupy oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (grupa 13), wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska wynosiła około 426 Mg/rok (na podstawie PPGO). Podstawowymi procesami odzysku odpadów z grupy 13 są:

- Wykorzystanie jako paliwa – odzysk energii (około 4%)
- Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby wykorzystania (około 26%)
- Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części (około 70%)

Instalacje pozwalające na odzysk olejów odpadowych i odpadów ciekłych paliw zlokalizowane są poza granicami powiatu słupskiego.

3.5.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

We wszystkich placówkach medycznych i weterynaryjnych powstają odpady w większości niebezpieczne. Szacunkowa ilość odpadów medycznych i weterynaryjnych z podgrup 18 01 i 18 02, wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska wynosiła 0,47 Mg/rok. Całość odpadów przekazana została do unieszkodliwienia. Ze względu na to, iż z końcem 2005 roku wszystkie spalarnie odpadów medycznych, które funkcjonowały przy szpitalach zostały zamknięte (nie spełniały wymagań ochrony środowiska), odpady z tej grupy

przyjmowane są przez specjalistyczne firmy i przekazywane poza teren województwa pomorskiego i termicznie unieszkodliwiane.

3.5.5. Przeterminowane pestycydy

Przeprowadzona w 2006 roku na terenie województwa pomorskiego inwentaryzacja (dotyczyła mogilników na terenach popegerowskich) wykazała, że na terenie Gminy Dębica Kaszubska nie ma mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin.

3.5.6. Baterie i akumulatory

Wprowadzenie w 2001 roku ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (tj. Dz.U. z 2007r Nr 90 poz. 607) spowodowało przeniesienie ciężaru zbierania odpadów akumulatorowych na sprzedających. Ze względu na to, iż obowiązek sprawozdawczości dotyczącej masy odpadów zbieranych przez jednostki handlowe nie jest przestrzegany, brak jest danych o ich rzeczywistej ilości.

3.6. Odpady pozostałe

Grupa tak zwanych odpadów pozostałych obejmuje odpady inne niż komunalne i niebezpieczne, powstałe na skutek prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności przemysłowej. Tego typu działalność odpowiedzialna jest za wygenerowanie około 75% całej masy odpadów. Ze względu na brak pełnych danych dotyczących odpadów przemysłowych ich ilość w Gminie Dębica Kaszubska została określona szacunkowo, na podstawie danych zawartych w PPGO i wynosiła w 2006 roku 4729,7 Mg.

Tabela 10. Ilość wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne i komunalne

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Ilość* w roku 2006, Mg/rok
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	1551,1
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	1070,6
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	136,8
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	47,1
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych, kitu, klejów i farb drukarskich	1,6
10	Odpady nieorganiczne z procesów termicznych	571,9
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	96,5
15	Odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne	260
16	Odpady nie ujęte w innych grupach	6,9
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	616,6
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	369,6
	suma	4729,7

*założono, że ilość odpadów pozostałych powstałych na terenie Gminy Dębica Kaszubska stanowi 7,7% odpadów pozostałych powstałych w powiecie słupskim

3.6.1 Odpady z sektora budowlanego

Odpady z sektora budowlanego składają się głównie z odpadów obojętnych z rozbiórek obiektów (gruz ceglany, materiały ceramiczne, beton itp.). W skład odpadów budowlanych wchodzi również odpady z drewna, stali, odpady opakowaniowe, tworzywa sztuczne, metale kolorowe oraz ziemia i kamienie. Z uwagi na duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów budowlanych oraz wysoki stopień ich zagospodarowania przykładowo do prac niwelacyjnych, sporządzenie dokładnego bilansu ich ilości i składu jest wręcz niemożliwe. Z danych szacunkowych, przedstawionych w punkcie 3.6 wynika, że na terenie Gminy w roku 2006 powstało ponad 600 Mg tego typu odpadów. Należy zaznaczyć również, iż ze względu na szybki rozwój gminy ilość ta z roku na rok będzie wzrastała.

Szacuje się również, że około 70-80% gruzu budowlanego jest zagospodarowywana powtórnie głównie w budownictwie jednorodzinnych oraz do utwardzania dróg dojazdowych. Żłom metali kolorowych oraz stali przekazywany jest praktycznie w całości do najbliższych punktów skupu surowców wtórnych.

3.6.2. Pojazdy wycofane z użytku

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska (stan na rok 2007) nie była prowadzona żadna stacja demontażu ani punkt zbierania pojazdów.

3.6.3. Zużyte opony

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska brak jest punktów zbierania zużytych opon.

3.6.4. Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe powstają w wyniku oczyszczania ścieków w oczyszczalniach przyjmujących ścieki komunalne. Ich ilość uzależniona jest od jakości ścieków poddawanych oczyszczaniu, zastosowanej technologii oczyszczania oraz stopnia rozkładu substancji organicznej w procesie stabilizacji.

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska funkcjonuje pięć oczyszczalni ścieków: (Dębica Kaszubska, Budowo, Borzęcino, Motarzyno, Gogolewo). Użytkownikiem wszystkich oczyszczalni są Zakłady Gospodarki Komunalnej Dębica Kaszubska.

Roczna ilość wytwarzanych osadów wyniosła (stan na koniec 2007r) 81 Mg suchej masy, przy czym ponad 85% powstałych osadów pochodzi z oczyszczalni ścieków w Dębicy Kaszubskiej.

Skratki i piasek z oczyszczalni magazynowany jest w hermetycznych pojemnikach, natomiast osad ściekowy ustabilizowany, odwodniony i higienizowany wapnem jest magazynowany tymczasowo na terenie oczyszczalni. Po napełnieniu pojemników są one transportowane na składowisko odpadów PGK w Bierkowie. Składowisko to posiada opracowaną technologię przerobu odpadów komunalnych do wykorzystywania ich w rolnictwie.

3.6.5. Odpady opakowaniowe

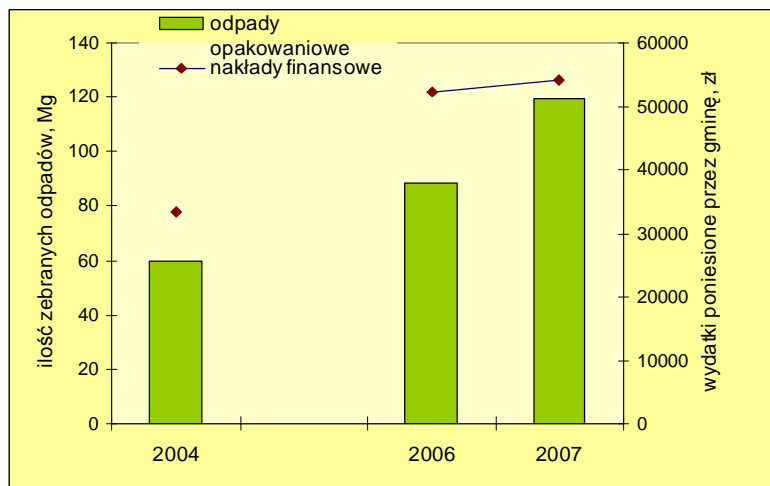
W zakresie realizacji obowiązków wynikających z ustawy (11.05.2001) o obowiązkach przedsiębiorców z zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej (tj. Dz.U. z 2007 roku Nr 90, poz 607) na terenie Gminy Dębica Kaszubska ilość zebranych i przekazanych do odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych wyniosła w 2007 roku 119,4 Mg. Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka dwóch typów odpadów opakowaniowych: z tworzyw sztucznych i ze

szkła gospodarczego.

Tabela 11. Ilość zebranych na terenie Gminy Dębica Kaszubska i przekazanych do odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych

Odpady opakowaniowe		Ilość 2004 rok, Mg	Ilość 2006 rok, Mg	Ilość 2007 rok, Mg
Zebrane przez gminę	Z tworzyw sztucznych	26	42,3	48,2
	Ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	34	46	71,2
Przekazane do odzysku	Z tworzyw sztucznych	26	18,9	21,3
	Ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	34	46	61,3

Obserwowany jest wyraźny trend wzrostowy ilości zbieranych przez gminę odpadów opakowaniowych. W 2007 roku w porównaniu do roku 2004 ilość zebranych odpadów opakowaniowych wzrosła 2- krotnie.

Rycina 3. Ilość odpadów opakowaniowych, zebranych przez Gminę Dębica Kaszubska i poniesione przez Gminę nakłady finansowe na selektywną zbiórkę

3.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami wytworzonymi na terenie Gminy Dębica Kaszubska

3.7.1. Odpady komunalne

- Nieszczelność systemu gospodarki odpadami powstałymi w gospodarstwach domowych:

nielegalne składowanie odpadów w miejscach do tego nie przystosowanych;

spalanie odpadów w paleniskach domowych i na powierzchni ziemi;

niedostateczny system prowadzenia recyklingu materiałowego – kompostowania, w miejscu powstawania odpadów;

brak powszechnego obowiązku opłat za zbiórkę i unieszkodliwianie odpadów.

- Niedostateczna organizacja systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy:

Ciągle jeszcze zbyt mała ilość pojemników przeznaczonych do selektywnego zbierania;

Niska świadomość ekologiczna lokalnej społeczności

Zbyt mały udział gminy w propagowaniu selektywnego zbierania

Brak dostatecznych bodźców przemawiających na korzyść selektywnego zbierania.

- Brak sprawnie działającego systemu odbioru od gospodarstw indywidualnych odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych;

- Niedostateczny monitoring:

Brak pełnych i rzeczywistych informacji na temat ilości i sposobu zagospodarowania powstających odpadów.

3.7.2. Odpady niebezpieczne

- Brak sprawnie działającego systemu selektywnego zbierania baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych oraz drobnych przedsiębiorców;

- Brak systemu zbierania olejów odpadowych z gospodarstw domowych oraz małych przedsiębiorstw;
- Niedostateczne instrumenty ekonomiczne dla prywatnych właścicieli posesji pokrytych płytami azbestowo - cementowymi, które zachęcić miałyby do usunięcia azbestu;
- Brak działań edukacyjnych w zakresie konieczności prowadzenia selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych, przede wszystkim przez gospodarstwa domowe;
- Brak świadomości społecznej na temat wpływu na zdrowie człowieka oraz stan środowiska przyrodniczego substancji niebezpiecznych i opakowań po nich;

3.7.3 Pozostałe odpady

- Konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na zapewnienie sprawnego systemu zagospodarowania odpadów budowlanych;
- Ciągłe jeszcze powszechne nielegalne składowanie odpadów budowlanych w miejscach niedozwolonych;
- Niekontrolowane spalanie części zużytych opon lub mieszanie ich z odpadami komunalnymi;

4. PROGNOZY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY

4.1. Odpady komunalne

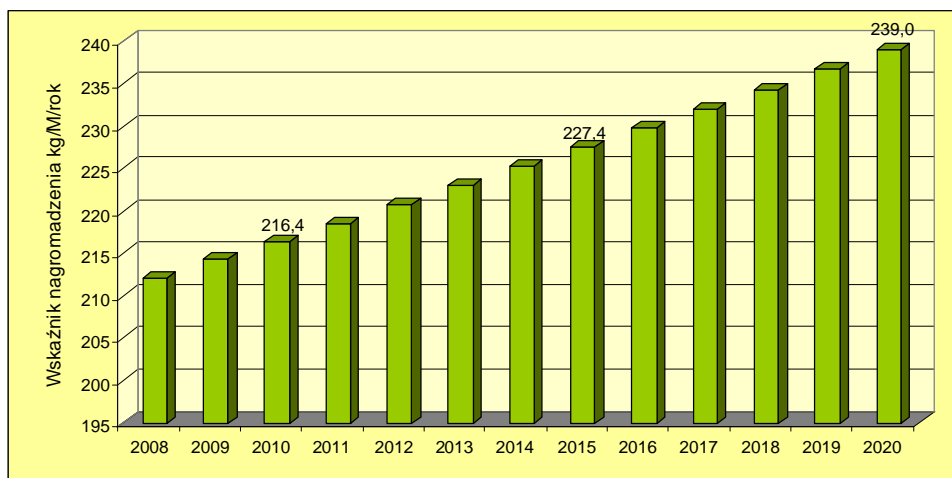
Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na określony terenie jest ściśle uzależniona od liczby mieszkańców/gęstości zaludnienia. Na podstawie prognoz demograficznych GUS liczba ludności w Gminie będzie systematycznie rosła, osiągając w 2030 roku wartość około 9860 mieszkańców:

- 2005* - 9413;
- 2006* - 9427;
- 2010 – 9522;
- 2015 – 9634;

- 2020 – 9757;
- 2025 – 9839;
- 2030 – 9859

*źródło: baza danych regionalnych GUS, liczba ludności faktycznie zamieszkującej na terenie gminy

Biorąc pod uwagę prognozy demograficzne oraz uwzględniając (za KPGO) liniową funkcję wzrostu wskaźnika nagromadzenia odpadów o 1% rocznie, przy założeniu braku istotnych zmian składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych oraz z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu poziomu selektywnego zbierania odpadów z 2 do 10% w 2010 roku i do 20% w roku 2018 (za WPGO) można ustalić prognozę ilości poszczególnych strumieni odpadów komunalnych.

Rycina 4. Prognoza zmian wskaźnika nagromadzenia odpadów komunalnych do roku 2020

Tabela 13. Prognoza ilości poszczególnych strumieni odpadów komunalnych do 2018 roku

	Rodzaj odpadu	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów, Mg/rok										
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	92,5	148,5	206,0	229,4	263,9	292,9	324,7	355,0	388,3	420,1	454,9
2	Odpady zielone z ogrodów i parków, w tym cmentarzy	30,1	30,5	30,9	31,3	31,7	32,1	32,5	32,9	33,3	33,7	34,1
3	Nie segregowane odpady komunalne	1827,2	1794,9	1761,1	1762,3	1752,6	1748,8	1742,5	1737,9	1730,7	1725,3	1717,3
3.1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	338,3	342,5	346,7	351,0	355,4	359,8	364,3	368,8	373,4	378,1	382,8
3.2	Odpady zielone	75,2	76,1	77,0	78,0	79,0	79,9	80,9	82,0	83,0	84,0	85,1
3.3	Papier i tektura	208,6	192,5	177,8	173,3	165,1	158,8	150,7	145,1	137,6	130,5	122,6
3.4	Odpady wielomateriałowe	37,6	38,0	38,5	39,0	39,5	40,0	40,5	41,0	41,5	42,0	42,5
3.5	Tworzywa sztuczne	208,6	192,5	177,8	173,3	165,1	158,8	150,7	145,1	137,6	130,5	122,6
3.6	Szkło	138,9	128,4	118,2	114,9	109,6	105,6	100,6	96,4	91,2	86,5	81,2
3.7	Metale	86,8	82,4	73,9	72,1	68,8	66,1	65,2	60,3	57,2	54,4	50,9
3.8	Odzież i tekstylia	18,9	19,1	19,4	19,6	19,8	20,1	20,3	20,6	20,8	21,1	21,4
3.9	Drewno	37,6	38,0	38,5	39,0	39,5	40,0	40,5	41,0	41,5	42,0	42,5
3.10	Odpady niebezpieczne	18,9	19,1	19,4	19,6	19,8	20,1	20,3	20,6	20,8	21,1	21,4
3.11	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	657,7	665,8	674,0	682,4	690,9	699,5	708,3	717,1	726,0	735,1	744,2
4	Odpady z targowisk	10,0	10,2	10,3	10,4	10,5	10,7	10,8	10,9	11,1	11,2	11,4
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	14,1	14,2	14,4	14,6	14,8	15,0	15,1	15,3	15,5	15,7	15,9
6	Odpady wielkogabarytowe**	36,2	36,6	37,1	37,5	38,0	38,5	39,0	39,4	39,9	40,4	40,9
	suma	2010,0	2034,9	2059,8	2085,5	2111,5	2138,0	2164,6	2191,4	2218,9	2246,4	2274,5

Tabela 14. Prognozowana ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Lp.	Rodzaj odpadu	Prognoza ilości odpadów, Mg/rok										
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Papier i tektura z selektywnego zbierania	27,7	44,5	61,8	68,8	79,2	87,9	97,4	106,5	116,5	126,0	136,5
2	Odpady zielone z ogrodów i parków, w tym cmentarzy	30,1	30,5	30,9	31,3	31,7	32,1	32,5	32,9	33,3	33,7	34,1
3	Odpady ulegające biodegradacji, wchodzące w strumień nie segregowanych odpadów komunalnych	678,6	668,2	659,4	660,9	658,8	658,6	656,7	656,5	656,3	655,7	654,4
4	Odpady z targowisk	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0
	suma	743,4	750,3	759,3	768,3	777,1	786,1	794,2	803,6	813,9	823,3	833,0

4.1.1 Prognozowane zmiany w zakresie rozwiązań organizacyjno-technicznych

Konieczność sprostania wymaganiom prawodawstwa z zakresu gospodarki odpadami wymaga wprowadzenia pewnych zmian. Dotyczą one:

- Intensyfikacji selektywnego zbierania oraz segregacji odpadów komunalnych;
- Przyspieszenia działań w zakresie systemu zagospodarowania odpadów biodegradowalnych „u źródła”, prowadzących do zmniejszenia strumienia tego typu odpadów w odpadach unieszkodliwianych poprzez ich składowanie.

4.2. Odpady niebezpieczne

Prognozowanie zmian ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych jest trudne ze względu na złożoność problemu. Jednakże największym wyzwaniem dla gminy Dębica Kaszubska będą odpady niebezpieczne z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej), w której znajdują się odpady zawierające azbest.

Na terenie Gminy zinwentaryzowanych jest około 300 obiektów posiadających pokrycia azbestowo-cementowe. Szacuje się, że na jednego mieszkańca gminy przypada ponad 133 kg materiałów zawierających azbest.

Do końca 2032 roku powinny być usunięte wszystkie wyroby zawierające azbest, zaś do 2018 roku około 60% tych wyrobów. Przy założeniu, że inwentaryzacja jest pełna, tzn. uwzględniła 100% obiektów, to do 2018 roku na terenie gminy wytworzonych zostanie około 755 Mg odpadów azbestowych. Stawia to Gminę w trudnej sytuacji. Wysokie koszty usuwania produktów azbestowych, obciążające właściciela nieruchomości mogą stać się przyczyną nielegalnego pozbywania się tego odpadu. Zadaniem gminy będzie więc opracowanie sprawnego systemu gospodarowania odpadami azbestowymi.

W przypadku pozostałych odpadów niebezpiecznych przewidywany jest systematyczny choć powolny wzrost ich ilości. Zgodnie z KPGO przyjmuje się 1% wzrost rocznie dla odpadów medycznych i weterynaryjnych. Ich ilość nie powinna przekroczyć 0,6 Mg w 2018 roku. W przypadku baterii i akumulatorów, zgodnie z WPGO, założono niewielki wzrost odpadów z tej grupy. Ze względu na wprowadzenie stawek depozytowych, system zbierania odpadów i dalszego ich przekazywania spoczywa w rękach sprzedawców tego typu produktów.

4.3. Odpady pozostałe

Ilość i skład tzw. odpadów pozostałych oraz sposób gospodarowania nimi zależne będą od szeregu procesów rozwoju społeczno – gospodarczego zarówno gminy, jak i całego województwa pomorskiego.

Zgodnie z KPGO przewidywane są następujące trendy zmian:

- spadek do 2018 roku ilości wytwarzanych odpadów w sektorach:
 - spożywczym o około 5%;
 - drzewno – papierniczym o około 3%;
 - skórzano – tekstylnym o około 8%;
- wzrost do 2018 roku ilości odpadów wytwarzanych w przemyśle i sektorach:
 - powłok ochronnych o około 20%;
 - procesów termicznych o około 6%;
 - odpady nie ujęte w innych grupach o około 25%;
 - instalacji oczyszczania wody i ścieków o około 30%;
- na niezmienionym poziomie utrzyma się wytwarzanie odpadów z sektorów:
 - fizyczna i chemiczna obróbka powierzchni;
 - odpady medyczne i weterynaryjne.

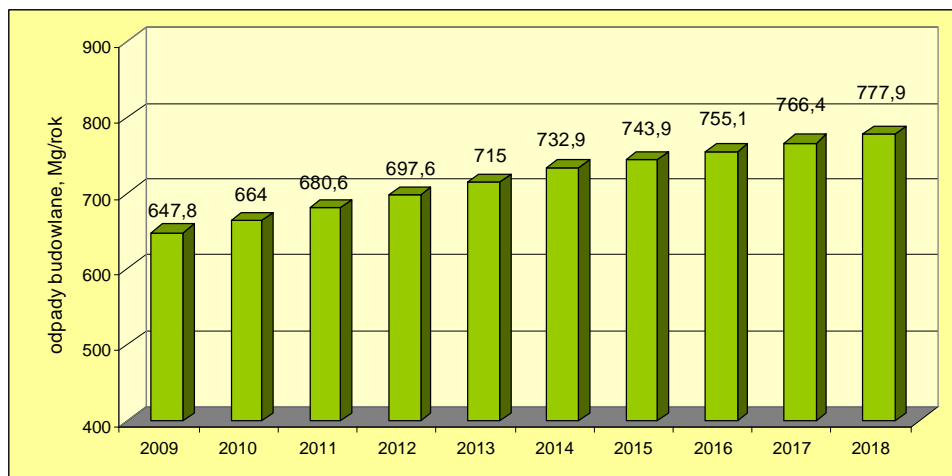
Prognozy i założenia dotyczące ilości wytwarzanych odpadów wskazują, że do 2018 roku ilość odpadów z grupy pozostałe (z wyłączeniem odpadów budowlanych) wzrośnie o około 2%.

Tabela 15. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne i komunalne

	Nazwa	Ilość odpadów w roku, Mg			
		2008	2010	2014	2018
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	1553,9	1559,5	1570,8	1582,1
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	1072,5	1076,4	1084,2	1092,0
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	137,0	137,5	138,5	139,5
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	47,2	47,3	47,7	48,0
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych, kitu, klejów i farb drukarskich	1,6	1,6	1,6	1,6
10	Odpady nieorganiczne z procesów termicznych	572,9	575,0	579,1	583,3
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	96,7	97,0	97,7	98,4
15	Odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne	260,5	261,4	263,3	265,2
16	Odpady nie ujęte w innych grupach	6,9	6,9	7,0	7,0
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	632,0	664,0	732,9	777,9
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	370,3	371,6	374,3	377,0
	Suma	4751,5	4798,2	4897,1	4972

4.3.1. Odpady budowlane

Ze względu na przewidywany dynamiczny rozwój Gminy i wzrastającą jej atrakcyjność, przewiduje się intensywny wzrost ilości odpadów związanych z budownictwem, kształtujący się na poziomie 2,5% do roku 2014 i około 1,5% po roku 2014. Przy powyższych założeniach ilość odpadów z tej grupy, wytworzonych na terenie Gminy Dębica Kaszubska w 2018 roku wyniesie około 778 Mg. W konsekwencji planowanego, sukcesywnego usuwania azbestu może nastąpić dodatkowy, nie przewidziany wzrost ilości odpadów z grupy 17. Jednakże określenie dokładniejszego terminu tego wzrostu jest, na obecną sytuację, bardzo trudne.

Rycina 5. Prognozowana ilość odpadów z grupy 17, wytworzonych w Gminie Dębica Kaszubska do 2018 roku

4.3.2. Komunalne osady ściekowe

Ilość wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych uzależniona będzie ściśle od zmian demograficznych oraz współczynnika skanalizowania gminy. Przyjmuje się, że do roku 2010 ilość osadów będzie wzrastała o 1,2% rocznie, a po roku 2014 o 2,5% (za PPGO). Uwzględniając te założenia można przypuszczać, że ilość komunalnych osadów ściekowych w 2018 roku będzie wynosiła około 100 Mg suchej masy, a przebieg zmian będzie wyglądał następująco:

- w 2008 roku – 82 Mg suchej masy;
- w 2009 roku – 83 Mg suchej masy;
- w 2010 roku – 84 Mg suchej masy;
- w 2014 roku – 90,6 Mg suchej masy;
- w 2018 roku – 100 Mg suchej masy.

4.3.3. Odpady opakowaniowe

Prowadzona polityka, dotycząca opakowań i odpadów opakowaniowych, nałożyła na producentów opakowań obowiązek obniżenia ich masy. Zgodnie z KPGO (za PPGO) ilość odpadów opakowaniowych będzie wzrastała do 2014 roku o 1,1%, a po 2014 roku o około 0,7% rocznie.

5. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

5.1. Długoterminowe cele strategiczne w latach 2008 - 2018

Cel nadrzędny polityki Gminy w zakresie gospodarki odpadami wynika z realizacji założeń zrównoważonego rozwoju. Jest nim zapobieganie powstawania odpadów, rozwój systemu ich selektywnego zbierania i odzysku oraz bezpieczne dla ludzi i środowiska unieszkodliwianie i końcowe składowanie powstałych odpadów.

Realizacja celu nadrzędnego wymagać będzie przede wszystkim podjęcia, bądź też kontynuacji działań w zakresie:

- propagowania oraz wdrażania ekologicznego stylu życia wśród mieszkańców gminy w celu ograniczenia wytwarzania odpadów oraz selektywnego zbierania i przekazywania wytworzonych odpadów do właściwych systemów zbierania;
- usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest do 2032 roku, z zachowaniem wszelkich możliwych zasad bezpieczeństwa i przy możliwie jak najniższym oddziaływaniu na ludzi i środowisko;
- prowadzenia systemu monitoringu i kontroli realizacji założeń planu gospodarki odpadami oraz przestrzegania przepisów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami;
- likwidacji zagrożeń środowiskowych związanych z istnieniem nielegalnych składowisk odpadów.

5.2. Cele i zadania krótkoterminowe w latach 2008 - 2012

Krótkoterminowy plan działań skupiać się będzie głównie na:

- objęciu wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów;
- eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów;
- wdrażaniu recyklingu organicznego odpadów biodegradowalnych pochodzących z gospodarstw domowych w miejscu ich powstawania i komunalnych osadów ściekowych;
- podnoszeniu skuteczności selektywnego zbierania odpadów; rozwoju selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych;
- rozwoju systemów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

pochodzącego z gospodarstw domowych;

- zwiększeniu efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych, przede wszystkim przeterminowanych leków;
- wdrażaniu systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych;
- stworzeniu sprawnego systemu monitoringu gospodarki odpadami.

5.3. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Zgodnie z przyjętymi celami GPGO dla Gminy Dębica Kaszubska oraz, po oszacowaniu prognozy ilości i jakości wytwarzanych na terenie gminy odpadów system gospodarki odpadami odbywać się będzie zgodnie ze schematem (Ryc.6.).

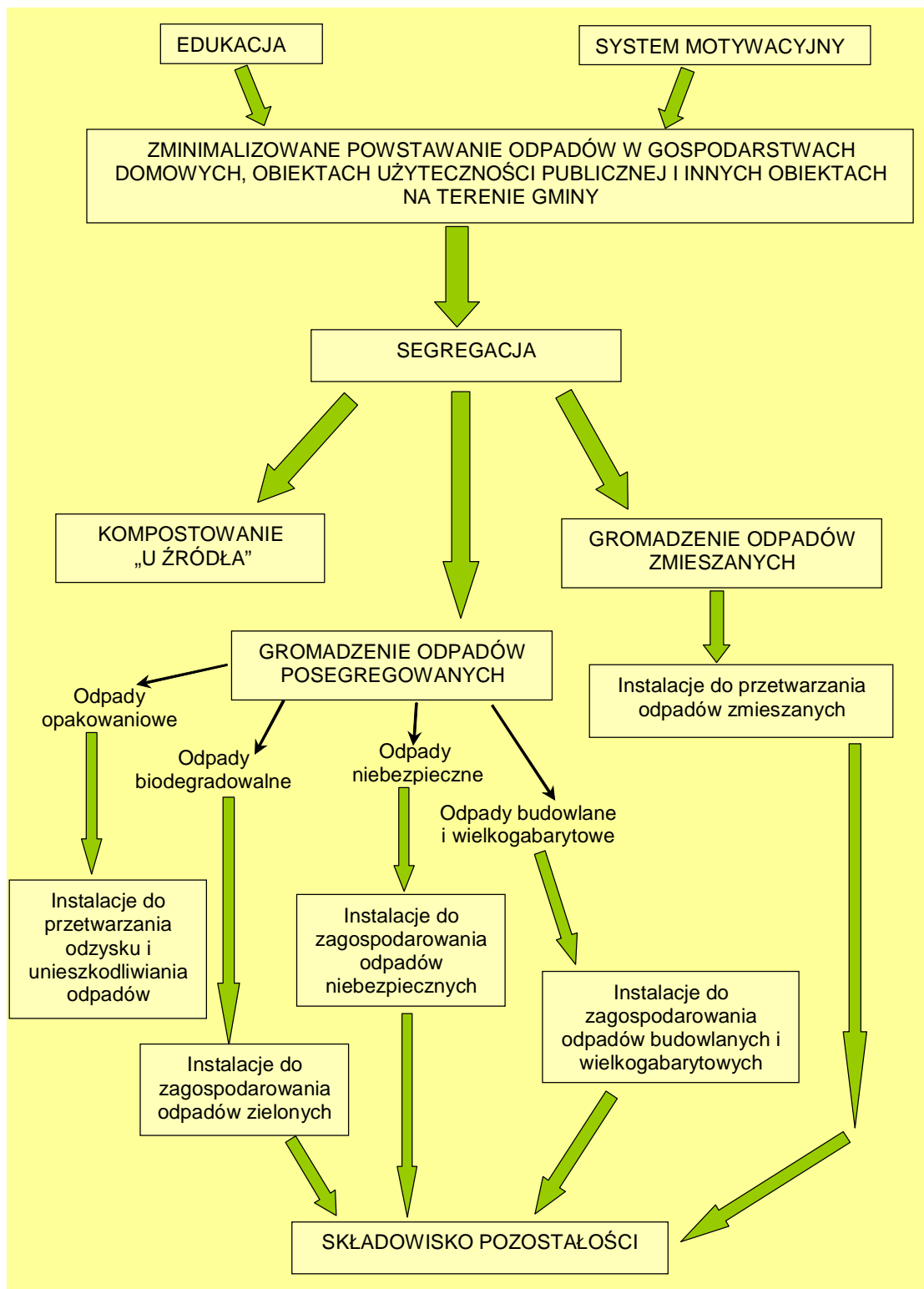
Zamierzeniem Gminy jest aby tak zintegrowany system gospodarowania odpadami gwarantował bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z działalnością człowieka. System właściwej gospodarki odpadami składać się będzie z następujących elementów:

- Prewencja i minimalizacja powstających odpadów;
- Gromadzenie odpadów;
- Odzysk i unieszkodliwianie odpadów.

Prawidłowo funkcjonujący system gospodarki odpadami to system realizowany przez całe społeczeństwo. Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami umożliwią nie tylko zmianę zachowań i postaw przez wytwarzających odpady, ale pozwolą wpłynąć na zmianę priorytetów w zakresie konieczności realizacji projektów dotyczących gospodarki odpadami.

W ramach elementu *prewencja i minimalizacja powstających odpadów* przewidywane są następujące działania:

- Promocja i rozpowszechnianie modelowych programów zmniejszania ilości odpadów „u źródła”;
- Przygotowanie materiałów szkoleniowych i edukacyjnych, dostępnych i czytelnych dla wszystkich zainteresowanych (zróżnicowanie wiekowe i poziom wykształcenia);

Rycina 6. Docelowy schemat gospodarowania odpadami na terenie Gminy Dębica Kaszubska

- Prowadzenie kampanii promocyjnej na rzecz rozwoju selektywnego zbierania

odpadów;

- Prowadzenie kampanii promocyjnej na rzecz rozwoju przydomowego kompostowania odpadów zielonych i biodegradowalnych;
- Zachęcanie do właściwych postaw konsumenckich;
- Prowadzenie edukacji od najmłodszych lat – silna współpraca z placówkami oświaty.

Obszar *gromadzenie odpadów* obejmował będzie:

- Rozszerzenie asortymentu pojemników przeznaczonych do selektywnego zbierania;
- Dofinansowanie zakupu dodatkowych pojemników na surowce wtórne;
- Dofinansowanie zakupu przydomowych kompostowników;
- Usprawnienie na terenie gminy systemu zbierania odpadów wielkogabarytowych, poprzez wprowadzenie tzw. „dnia wystawki” (w określonym terminie odpady wielkogabarytowe odbierane byłyby bezpośrednio od właściciela);
- Stałe monitorowanie terenu gminy w celu wykrywania miejsc nielegalnego porzucania odpadów oraz likwidacja nielegalnych wysypisk;
- Wprowadzenie systemu monitoringu prac budowlanych i remontowo-rozbiórkowych na terenie gminy;
- Zorganizowanie kontrolowanego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych;
- Stworzenie podstaw systemu pełnej selekcji odpadów komunalnych, powstających w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej.

System gromadzenia odpadów komunalnych w Gminie Dębica Kaszubska zakłada, że nadal funkcjonować będzie system zbierania nie segregowanych odpadów komunalnych, ale ze strumienia odpadów powstających w gospodarstwach domowych sukcesywnie wydzielane będą odpady opakowaniowe i surowce wtórne oraz, w przypadku zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, odpady zielone i biodegradowalne.

Właściciele nieruchomości będą mieli obowiązek zawrzeć umowy na wywóz odpadów z uprawnionymi firmami, posiadającymi zezwolenia Wójta Gminy Dębica Kaszubska na prowadzenie tego typu działalności. Przy czym firmy te są zobowiązane do przekazywania co roku do właściwej komórki Urzędu Gminy w Dębicy Kaszubskiej, sprawozdania z ilości i rodzaju odpadów usuwanych z terenu Gminy. Wytwórcy odpadów natomiast, zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębica Kaszubska, muszą wykazać się potwierdzeniem wywożenia odpadów z wskazaną w regulaminie częstotliwością.

Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów przez mieszkańców Gminy będzie ułatwione poprzez ustawienie zestawu pojemników do selektywnego zbierania, odpowiednio przygotowanych i czytelnie oznakowanych. Systemem selektywnego zbierania zostaną objęte odpady:

- Makulatura;
- Tworzywa sztuczne;
- Szkło;
- Żłom;
- Odpady niebezpieczne.

Na terenie Gminy Dębica Kaszubska przewiduje się przeprowadzenie powszechnego referendum gminnego w sprawie obciążenia mieszkańców opłatą (obowiązkową) z tytułu odbioru i unieszkodliwiania odpadów. W tym jednak przypadku to gmina stawałaby się zarządcą odpadów. Przejęcie obowiązków wiąże się z ustaleniem opłaty za świadczenie usług odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości. Opłata byłaby zróżnicowana ze względu na rodzaj usuwanych odpadów i najwyższa w przypadku odpadów nie segregowanych, znacznie niższa w przypadku oddzielnego gromadzenia poszczególnych frakcji. Uzyskanie zgody mieszkańców na taki system odbioru odpadów pociągałoby za sobą konieczność przeprowadzenia przez Gminę przetargów na prowadzenie zbierania odpadów od właścicieli. Ponadto Gmina musiałaby wskazać firmom wywozowym miejsce przekazania odpadów (stacja przeładunkowa). Odpady z miejsca przekazania byłyby transportowane na składowiska lub do instalacji przerobu odpadów.

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów odbywać się będzie tak jak dotychczas, poza terenem Gminy Dębica Kaszubska. Wykaz instalacji do odzysku odpadów komunalnych oraz miejsc unieszkodliwiania poprzez ich składowanie omówiono w pkt. 3.4.2.

Odzysk lub unieszkodliwianie komunalnych osadów ściekowych odbywać się będzie na terenie składowiska odpadów w Bierkowie. Wytwarzany tam kompost wykorzystywany jest do produkcji szklarniowej kwiatów, którą prowadzi zarządzający składowiskiem. Instalacją do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie, na terenie którego zlokalizowana jest kwatera przeznaczona do składowania odpadów zawierających azbest.

6. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PGO DLA GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

Na podstawie przyjętych założeń planu gospodarki odpadami dla gminy Dębica Kaszubska określone zostały zadania nieinwestycyjne i inwestycyjne w harmonogramie rzeczowo-finansowym w zakresie gospodarki odpadami.

6.1. Zadania nieinwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami

Tabela 16. Harmonogram przewidywanych zadań nieinwestycyjnych, wynikających z realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Dębica Kaszubska w latach 2008 – 2018

Lp.	Zadanie	Wykonawca	Termin realizacji
1.	Wydanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nie przeznaczonych	Gmina	2008-2010
2.	Przeprowadzenie powszechnego referendum gminnego w sprawie obciążenia mieszkańców opłatą (obowiązkową) z tytułu odbioru i unieszkodliwiania odpadów	Gmina	2010
3.	Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania odpadów	Gmina	Do końca 2012
4.	Prowadzenie monitoringu jakości środowiska gruntowo-wodnego wokół nielegalnych składowisk odpadów przed i po ich likwidacji	Gmina	Zadanie ciągłe
5.	Kontrola stanu zawierania umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie odpadów komunalnych	Gmina	Zadanie ciągłe
6.	Promocja metod wykorzystywania odpadów biodegradowalnych	Gmina	Zadanie ciągłe
7.	Organizacja systemu monitoringu i kontroli realizacji założeń planu gospodarki odpadami oraz przestrzegania przepisów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Gmina	2008-2009
8.	Prowadzenie systemu monitoringu i kontroli realizacji założeń planu gospodarki odpadami oraz przestrzegania przepisów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Gmina	Zadanie ciągłe
9.	Umieszczenie na listach przedsięwzięć priorytetowych zadań związanych z usuwaniem azbestu	Gmina	Zadanie ciągłe (do 2032 roku)
10.	Działalność informacyjna dotycząca możliwości finansowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, wskazująca firmy uprawnione do prowadzenia prac	Gmina	Zadanie ciągłe (do 2032 roku)
11.	Opracowanie programu usuwania azbestu dla gminy	Gmina	2008-2009
12.	Udział gminy w strukturach ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów	Gminy w ramach porozumień międzygminnych	Zadanie ciągłe

6.2. Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami

Tabela 17. Harmonogram przewidywanych zadań inwestycyjnych, wynikających z realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Dębica Kaszubska w latach 2008 – 2018

Lp.	Zadanie	Wykonawca	Koszty, zł	Zródło finansowania	Termin realizacji
1.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne;	Gmina	1500/r	Budżet gminy	Zadania ciągłe
2.	Edukacja u podstaw – organizowanie akcji edukacyjnych, przy współudziale szkół i przedszkoli, dla najmłodszych	Gmina, lokalne szkoły, przedszkole	1500/r	Budżet gminy	Zadania ciągłe
3.	Sukcesywne likwidowanie „dzikich” wysypisk	Gmina, przedsiębiorcy	500/r	Budżet gminy	Zadanie ciągłe
4.	Rozszerzenie asortymentu zbieranych surowców wtórnych	Gmina	1500/r	Budżet gminy	2008-2010
5.	Prowadzenie kompleksowego systemu zbierania surowców wtórnych	Gmina, przedsiębiorcy	3000/r	Budżet gminy	Po 2010 r. zadanie ciągłe
6.	Zmniejszenie strumienia odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska poprzez rozwój „kompostowania u źródła” 300 kompostowni w roku 2010 350 kompostowni w roku 2014 400 kompostowni w roku 2018	Gmina, mieszkańcy	500/r	Budżet gminy	Do końca 2018
7.	Rozwój sieci punktów zbierania odpadów niebezpiecznych	Gmina, przedsiębiorcy	5000/r	Budżet gminy	Do końca 2010
8.	Organizacja systemowego zbierania odpadów wielkogabarytowych	Gmina, przedsiębiorcy	5000/r	Budżet gminy	Do końca 2010
9.	Organizacja zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałanie z przedsiębiorstwami podejmującymi działania w tym zakresie	Gmina, przedsiębiorcy	1000	Budżet gminy	2008
10.	Selektywna zbiórka i odzysk odpadów opakowaniowych na poziomie określonym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U. Nr 109, poz.752) – do 2014 roku 60% odzysk opakowań ogółem, po roku 2014 o ok.0,7% rocznie	Gmina, PGK Słupsk	W 2008 roku 70000,+ 5000 dodatkowo w każdym roku	Budżet gminy	Zadanie ciągłe
11.	Aktualizacja inwentaryzacji budynków i urządzeń zawierających azbest	Gmina	5000/r	Budżet gminy	Zadanie cykliczne (raz w roku)

7. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ZAMIERZONYCH DZIAŁAŃ

Realizacja poszczególnych zadań, związanych z gospodarką odpadami wymagać może zainwestowania dodatkowych środków finansowych. Środki te pochodzić mogą z:

- budżetu gminy;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Unijnych źródeł współfinansowania inwestycji z zakresu gospodarki odpadami.

W ramach funduszy unijnych funkcjonują między innymi:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego *
- Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich**

** Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego; oś priorytetowa 8: lokalna infrastruktura ochrony środowiska. W ramach tego priorytetu realizowane jest dofinansowanie rekultywacji nieczynnych składowisk odpadów oraz likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów, budowa i rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, budowa, rozbudowa lub przebudowa kompostowni odpadów, likwidacja mogilników.*

*** Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, oś priorytetowa III – Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej. W ramach tego projektu środki mogą być przekazywane na tworzenie systemów zbierania, segregacji i wywozu odpadów komunalnych.*

8. SYSTEM MONITORINGU WDRAŻANIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Zgodnie z ustawą o odpadach, GPGO powinien być aktualizowany przynajmniej co cztery lata. Co dwa lata natomiast przygotowane powinno być sprawozdanie z realizacji ustaleń Planu, zawierające informacje o wykonaniu rzeczowych, ilościowych i jakościowych zadań postawionych w GPGO.

W odróżnieniu od okresowej aktualizacji planu oraz przedkładanych raportów, system monitoringu wdrażania planu gospodarki odpadami powinien być procesem ciągłym. Prowadzony na bieżąco monitoring planu jest podstawą rzetelności jego okresowej oceny i stwarza niezbędne przesłanki podjęcia decyzji o przystąpieniu do aktualizacji planu.

Program monitoringu powinien funkcjonować w postaci prowadzonej bazy danych, umożliwiającej stałą jej aktualizację. Informacje do stworzenia kompleksowej bazy danych powinny być pozyskiwane na podstawie:

- podpisywanych umów pomiędzy wytwórcami odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe) a ich odbiorcami;
- okresowej analizy zmian w ilości wytwórców odpadów, wydanych i cofniętych decyzji oraz ich aktualności;
- bieżącej obserwacji funkcjonowania systemów selektywnego zbierania odpadów (ilości zbieranych odpadów);
- bieżącej obserwacji funkcjonowania zbierania odpadów niebezpiecznych (ilości i składu zbieranych odpadów);
- okresowej i wrywkowej kontroli przewoźników i pośredników (posiadaczy odpadów),
- stałej obserwacji miejsc nielegalnego porzucania odpadów oraz identyfikacja nowych;
- analizy rodzajów porzucanych odpadów, w celu identyfikacji ich wytwórców.

Proces kompletowania danych może opierać się na podstawie odpowiednich wskaźników monitoringu, uwzględniających najistotniejsze zagadnienia planu gospodarki odpadami. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnej informacji o stopniu wdrażania planu.

Wskazana jest korekta zaproponowanego zestawu wskaźników w trakcie prowadzenia monitoringu, w zależności od potrzeb. Ciągła analiza danych pozwoli na rozpoznanie trudności i ich ewentualną eliminację. Niezbędnym uzupełnieniem systemu monitoringu gospodarki odpadami jest kontrola posiadaczy odpadów i egzekwowanie właściwego przestrzegania i stosowania obowiązujących przepisów. Wprowadzenie systemu kontroli wymagać będzie:

- precyzyjnego określenia celu, zakresu i warunków kontroli oraz źródła posiadanych uprawnień,
- ustalenia sankcji za przekroczenia i bezwzględne ich stosowanie w przypadku notorycznego łamania przepisów,
- posiadania wykwalifikowanego personelu kontrolującego,
- w przypadku naruszenia warunków posiadania decyzji administracyjnych lub innych

wykroczenia, mogących powodować poważne zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzkiego, natychmiastowej reakcji.

Tabela 18. Proponowane wskaźniki monitoringu wdrażania planu gospodarki odpadami

Lp.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka miary
Odpady komunalne		
1.	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
3.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
4.	Odpady komunalne nie segregowane	Mg
5.	Odsetek odpadów komunalnych nie segregowanych poddawanych składowaniu, bez przetwarzania	%
6.	Odsetek odpadów komunalnych nie segregowanych poddawanych przetwarzaniu	%
7.	Odsetek masy odpadów komunalnych, selektywnie zebranych, poddawanych recyklingowi (za wyjątkiem organicznego)	%
8.	Liczba mieszkańców objętych programem kompostowania przydomowego	Gospodarstwa /osoby
Odpady niebezpieczne		
9.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
10.	Masa selektywnie zebranych odpadów niebezpiecznych z grupy odpadów komunalnych	Mg
11.	Masa odpadów zawierających azbest przeznaczona do unieszkodliwienia	Mg
12.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	Mg
Odpady pozostałe		
13.	Masa odpadów opakowaniowych zebranych selektywnie	Mg suchej masy
14.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg suchej masy
15.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu	%
16.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych, bez przetwarzania na składowiskach odpadów	%
Inne		
17.	Nakłady finansowe poniesione na gospodarkę odpadami, ogółem	zł
18.	Nakłady finansowe poniesione na gospodarkę odpadami, zadania nieinwestycyjne	zł
19.	Nakłady finansowe poniesione na gospodarkę odpadami, zadania inwestycyjne	zł
20.	Liczba oraz powierzchnia zlikwidowanych dzikich wysypisk	sztuki/m ²
21.	Masa unieszkodliwionych odpadów, pochodzących z nielegalnych składowisk	Mg

Brak skutecznego systemu monitoringu i kontroli uniemożliwia pełne wdrożenie ustaleń planu gospodarki odpadami.

9. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Plan gospodarki odpadami Gminy Dębica Kaszubska nie przewiduje budowy na terenie gminy żadnych instalacji do odzysku czy unieszkodliwiania poprzez składowanie odpadów. Odpady wytworzone na terenie gminy będą jedynie czasowo gromadzone (pojemniki, kontenery). Pewne pogorszenie stanu środowiska może mieć miejsce w strefach oddziaływania obiektów unieszkodliwiania i składowania odpadów oraz przy prowadzących do nich szlakach transportowych. Oddziaływanie to będzie miało miejsce poza obszarem gminy i zapewne będzie minimalizowane w wyniku zastosowania optymalnych rozwiązań planistycznych, technologicznych i technicznych.

Planowane na terenie gminy przedsięwzięcia będą miały natomiast pozytywny wpływ na środowisko. Wprawdzie, z jednej strony przewidywany wskaźnik nagromadzenia odpadów będzie systematycznie rósł, powodując w konsekwencji wzrost ilości odpadów wytwarzanych w Gminie, jednakże objęcie wszystkich gospodarstw domowych zorganizowaną zbiórką odpadów ograniczy niekontrolowane ich porzucanie w miejscach niedozwolonych.

Podwyższenie, stopnia odzysku i bezpieczeństwa unieszkodliwiania odpadów ulegających biodegradacji oraz rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów spowoduje ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska. Ten sam efekt powinno przynieść zwiększenie ilości przydomowych kompostowni. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, ograniczy ich ilość w składowanych odpadach nie segregowanych, a tym samym przyczyni się do mniejszego ich oddziaływania na środowisko.

Podwyższanie świadomości ekologicznej lokalnej społeczności, a przede wszystkim prowadzone kampanie edukacyjne wśród najmłodszych, przyczyni się nie tylko do poprawy w ramach właściwej gospodarki odpadami, ale również ułatwi wprowadzanie zasad zrównoważonego korzystania ze wszystkich komponentów środowiska.

10. STRESZCZENIE NIETECHNICZNE

Zaktualizowana wersja gminnego planu gospodarki odpadami zawiera działania mające na celu stworzenie skutecznego systemu gospodarki odpadami, obejmującego odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w Gminie, zintegrowanego z innymi Gminami na poziomie powiatu i bazującego na wystarczającej sieci instalacji oraz urządzeń, spełniających określone wymagania prawne. Plan jest dokumentem zawierającym wizję rozwoju systemu gospodarki odpadami, zgodną z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Swoim zakresem plan obejmuje:

- opis aktualnego stanu gospodarki odpadami;
- prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami;
- cele konieczne do osiągnięcia;
- Kierunki działań zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami;
- Projektowany system gospodarki odpadami;
- Monitoring i system oceny realizacji założonych celów.

Dla potrzeb aktualizacji GPGO odpady wytwarzane na terenie Gminy podzielone zostały na trzy podstawowe grupy: (i) odpady komunalne, (ii) odpady niebezpieczne, (iii) pozostałe odpady powstające na skutek prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności przemysłowej, komunalne osady ściekowe oraz odpady opakowaniowe.

Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów określono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska (27.09.2001) w sprawie katalogu odpadów.

Szacuje się, że na terenie Gminy Dębica Kaszubska w 2007 roku wytworzono około 1988,7 Mg wszystkich odpadów komunalnych. W tej grupie najwięcej było nie segregowanych odpadów komunalnych (około 94%). W grupie tej dominowały odpady biodegradowalne, w których skład wchodziły odpady kuchenne ulegające biodegradacji, odpady zielone, papier i tektura, tekstylia i drewno, łącznie 688,1 Mg.

Powstające odpady komunalne składowane są na składowiskach w Bierkowie, Chlewnicy oraz w Unichowie. Odzysk odpadów komunalnych prowadzony jest w sortowniach zlokalizowanych na terenie dwóch składowisk odpadów:

- Regionalnym Składowisku Odpadów w Bierkowie k/Słupska;
- Międzygminnym Składowisku Odpadów Komunalnych w Chlewnicy

Łączna ilość odpadów komunalnych przyjętych przez składowiska odpadów stanowiła w 2007 roku 747,7 Mg. Procesowi odzysku w 2007 roku poddane zostało niecałe 11% zebranych odpadów komunalnych. W porównaniu do roku 2006 wartość ta wzrosła o 3%.

Szacunkowa ilość odpadów niebezpiecznych powstałych w wyniku działalności przemysłowej lub usługowej na terenie Gminy Dębica Kaszubska wyniosła 454,9 Mg.

Zgodnie z przeprowadzoną w 2007 roku inwentaryzacją dotyczącą ilości i miejsca występowania azbestu na terenie Gminy Dębica Kaszubska stwierdzono, że materiały azbestowe stanowią przede wszystkim pokrycia dachowe budynków mieszkalnych, gospodarczych, altanek i budynków biurowych. Łączna zinwentaryzowana ilość wyniosła 78567 m², co daje wartość równą 1257,1 Mg potencjalnych odpadów, z którymi Gmina będzie musiała się uporać do końca 2032 roku.

W 2006 roku na terenie Gminy Dębica Kaszubska wytworzono 4729,7 Mg odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne. Największe ilości odpadów wytworzono w grupach: (i) odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności – 1551,1 Mg oraz (ii) odpady z przetwórstwa drewna – 1070,6 Mg. Działalność przemysłowa odpowiedzialna jest za wygenerowanie około 75% całej masy odpadów.

Problemy w zakresie gospodarowania odpadami:

- Nieszczelność systemu gospodarki odpadami powstałymi w gospodarstwach domowych:
 - nielegalne składowanie odpadów w miejscach do tego nie przystosowanych;
 - spalanie odpadów w paleniskach domowych i na powierzchni ziemi;
 - niedostateczny system prowadzenia recyklingu materiałowego – kompostowania, w miejscu powstawania odpadów;
 - brak powszechnego obowiązku opłat za zbiórkę i unieszkodliwienie odpadów.
- Niedostateczna organizacja systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy:
 - Ciągle jeszcze zbyt mała ilość pojemników przeznaczonych do selektywnego zbierania;

Niska świadomość ekologiczna lokalnej społeczności

Zbyt mały udział gminy w propagowaniu selektywnego zbierania

Brak dostatecznych bodźców przemawiających na korzyść selektywnego zbierania.

- Brak sprawnie działającego systemu odbioru od gospodarstw indywidualnych odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych;
- Niedostateczny monitoring:
 - Brak pełnych i rzeczywistych informacji na temat ilości i sposobu zagospodarowania powstających odpadów;
- Brak sprawnie działającego systemu selektywnego zbierania baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych oraz drobnych przedsiębiorców;
- Brak systemu zbierania olejów odpadowych z gospodarstw domowych oraz małych przedsiębiorstw;
- Niedostateczne instrumenty ekonomiczne dla prywatnych właścicieli posesji pokrytych płytami azbestowo-cementowymi, które zachęcić miałyby do usunięcia azbestu;
- Brak działań edukacyjnych w zakresie konieczności prowadzenia selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych, przede wszystkim przez gospodarstwa domowe;
- Brak świadomości społecznej na temat wpływu na zdrowie człowieka oraz stan środowiska przyrodniczego substancji niebezpiecznych i opakowań po nich;
- Konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na zapewnienie sprawnego systemu zagospodarowania odpadów budowlanych
- Ciągle jeszcze powszechne nielegalne składowanie odpadów budowlanych w miejscach niedozwolonych;
- Niekontrolowane spalanie części zużytych opon lub mieszanie ich z odpadami komunalnymi;

Cele do osiągnięcia w zakresie gospodarki odpadami:

Cel nadrzędny polityki Gminy w zakresie gospodarki odpadami wynika z realizacji założeń zrównoważonego rozwoju. Jest nim zapobieganie powstawania odpadów, rozwój systemu ich selektywnego zbierania i odzysku oraz bezpieczne dla ludzi i środowiska

unieszkodliwianie i końcowe składowanie powstałych odpadów.

Realizacja celu nadrzędnego wymagać będzie podjęcia, bądź też kontynuacji działań w zakresie:

- podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców gminy w celu ograniczenia wytwarzania odpadów i przekazywania wytworzonych odpadów do systemów zbierania;
- objęcia wszystkich mieszkańców Gminy zorganizowaną zbiórką odpadów;
- eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów;
- wdrażania recyklingu organicznego odpadów biodegradowalnych pochodzących z gospodarstw domowych w miejscu ich powstawania i komunalnych osadów ściekowych;
- podnoszenia skuteczności selektywnego zbierania odpadów; rozwoju selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych;
- rozwoju systemów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, pochodzącego z gospodarstw domowych;
- usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest do 2032 roku, z zachowaniem wszelkich możliwych zasad bezpieczeństwa i przy możliwie jak najniższym oddziaływaniu na ludzi i środowisko;
- zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych, przede wszystkim przeterminowanych leków;
- wdrażanie systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych;
- stworzenie sprawnego systemu monitoringu gospodarki odpadami.

Prowadzenie ciągłego systemu monitoringu wdrażania planu gospodarki odpadami jest podstawą rzetelności jego okresowej oceny i stwarza niezbędne przesłanki podjęcia decyzji o przystąpieniu do aktualizacji planu.